

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Provincie Drenthe
t.a.v. dhr. drs. R.W. Munnikma
Postbus 122
9400AC Assen

Bestuur Democratie en Financiën

Bestuurlijke Inrichting en
Democratie

Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

A. de Jonge

T 070 4266827
anneke.jonge@minbzk.nl

Kenmerk

2012-0000154683

Uw Kenmerk

brief van provincie Groningen van 27
augustus 2009

Bijlagen

1

Datum 20 maart 2012

Erkenning Nedersaksisch onder Deel III van het Handvest voor regionale talen of talen
van minderheden

Geachte heer Munnikma,

Nederland verwelkomt de beleidsinspanningen die op regionaal niveau plaatsvinden ter bescherming en bevordering van het Nedersaksisch. Enerzijds omdat ons land daarmee actief bijdraagt aan het behoud van de culturele en taalkundige verscheidenheid van dit deel van Europa, anderzijds omdat Nederland daarmee voldoet aan de verplichtingen onder Deel II van het Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden.

Uw ambitie reikt evenwel verder. Waar Deel II van het Handvest een veel globaler karakter heeft dan een erkenning onder Deel III, bestaat er uwerzijds een duidelijke wens om het Nedersaksisch onder Deel III van Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden te brengen. Dat verzoek is geformaliseerd in een brief van 27 augustus 2009, door de toenmalige coördinerende gedeputeerde, de heer Gerritsen van de provincie Groningen. De beantwoording is helaas wat lang onder weg geweest, onder meer als gevolg van een kabinetwisseling en in verband met een zorgvuldige toetsing door de verschillende vakministeries waar het gaat om de bevindingen in het onderzoeksrapport 'Nedersaksisch waar het kan' van onderzoekers van de Rijksuniversiteit Groningen. Een zorgvuldige toetsing in dezen is vereist, immers het gaat hier om het naleven van verdragsverplichtingen in het kader van de Raad van Europa.

In dit verband is op 5 juli 2007 door de toenmalige staatssecretaris, mevrouw Bijleveld, een gesprek gevoerd met de gedeputeerde van de provincie Groningen en de voorzitter van de Samenwerkende Organisaties in het Nedersaksisch Taalgebied (SONT). Bij deze gelegenheid is afgesproken dat opwaardering naar Deel III van het Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden alleen kan worden overwogen wanneer het bestaande beleid van provincies toereikend is, zodat er voor het Rijk geen beleidsintensivering of wijziging in wet- en regelgeving noodzakelijk is. Vervolgens is hier, in opdracht van de provincies in Noordoost-Nederland onderzoek naar gedaan door de Rijksuniversiteit van Groningen.

In het rapport "Nedersaksisch waar het kan", van de Rijksuniversiteit Groningen (2009) wordt ingegaan op de vraag of het zinvol en mogelijk is om op basis van bestaand beleid en bestaande wetgeving het Nedersaksisch in Nederland aan te melden onder Deel III van het Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden.

De conclusie van het rapport is dat zonder beleidsintensivering, en dus binnen de bestaande bevoegdheidsverdeling en bij de geldende wetgeving, op zinnige wijze 37 concrete beleidsambities

kunnen worden geformuleerd die naadloos passen onder Deel III van het Handvest en die volledig voortbouwen op bestaand beleid en bestaande wetgeving. Daarnaast voorzien deze beleidsambities ook in een behoefte van het grote publiek en werpen ze een gunstig rendement af, aldus de opstellers van het rapport. Daarom is het, aldus de onderzoekers die het rapport hebben opgesteld, de moeite waard om het Nedersaksisch bij de Raad van Europa aan te melden onder Deel III van het Handvest en daarmee voor de toekomst de bescherming van deze regionale taal in al zijn verscheidenheid beter te borgen.

Datum
20 maart 2012
Kenmerk
2012-0000154683

Naar aanleiding van dit onderzoek is door de betrokken departementen een inventarisatie uitgevoerd om te kijken of een erkenning van het Nedersaksisch onder Deel III van het Handvest op basis van bestaand beleid en wetgeving inderdaad mogelijk is. Er is daarbij uiteraard ook gekeken naar de vraag, of en zo ja in welke mate beleidsintensivering op Rijksniveau vereist is en of wet- en regelgeving daartoe moet worden aangepast.

Uit de inventarisatie van de verschillende ministeries is gebleken dat op belangrijke onderdelen de wet- en regelgeving niet van het niveau is, dat erkenning onder Deel III kan plaatsvinden. Dat heeft als consequentie dat het Rijk op een aantal gebieden zijn beleid zal moeten intensiveren, wet en regelgeving moet wijzigen en er financiële consequenties voortvloeien uit opwaardering van het Nedersaksisch van Deel II naar Deel III, ik verwijs voor een verdere uitwerking van deze stelling naar de toegevoegde bijlagen. Dat betekent dat zonder aanpassing van rijksbeleid en wetgeving nog lang niet wordt voldaan aan de vereiste 35 bepalingen onder Deel III van het Europees Handvest voor regionale talen en of talen van minderheden. Voor elke regionale taal of taal van een minderheid geldt namelijk dat Deel III pas van toepassing kan worden verklaard indien wordt voldaan aan 35 verplichtingen onder Deel III. Om die reden is het dan ook niet opportuun dat Nederland bij de Raad van Europa kenbaar maakt dat bescherming van het Nedersaksisch voortaan plaatsvindt conform ten minste 35 bepalingen van Deel III van het Handvest. Een uitwerking van de ministeries van OCW en EL&I, V&J en BZK zijn bijgevoegd in de bijlage inclusief een kortere uitwerking van de overige ministeries. Een afschrift van deze brief wordt gezonden aan de Tweede Kamer

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Mevrouw mr. drs. J.W.E. Spies